

Зазначені обставини зумовлюють, на думку фахівців, такі ключові напрямки змін у бізнес-аналітиці: зробити її універсальнішою, тобто доступнішою для усіх користувачів і підрозділів підприємства; тісніше пов'язати її технології з рішеннями і діями в бізнесі; прискорити її імплементацію в систему управління знаннями організації.

О. В. Жиліна, асистент кафедри стратегії підприємств,
ДВНЗ «Київський національний економічний університет
імені Вадима Гетьмана»,
e-mail: zhila41@ukr.net

ІНВЕСТИЦІЙНИЙ АНАЛІЗ ЯК СКЛАДОВА СТРАТЕГІЧНОГО УПРАВЛІННЯ ПІДПРИЄМСТВОМ

Жиліна Олена
Инвестиционный анализ как
составляющая стратегического
управления предприятием

Zhilina Olena
Investment analysis as constituent
of strategic management
an enterprise

Аналіз управління інвестиціями виконує головну роль при досягненні стратегічних цілей економічного розвитку підприємства. На сьогодні в Україні існує проблема проведення кваліфікованого аналізу інвестиційних вкладень. Аналіз стратегічного планування інвестицій розглядається як один з механізмів розробки інвестиційної стратегії підприємства. Такий аналіз полягає в правильному визначенні дохідності і ризикованості інвестицій, а також спрямовується на доцільний вибір об'єктів вкладень для досягнення найкращих фінансових результатів. Наукова методологія стратегічного управління і планування знаходиться в безперервному розвитку. Необхідно, щоб моделі і концепції фінансово-інвестиційного аналізу були приведені до норм, що відповідають стандартам, прийнятим у світовій практиці.

Проблеми аналізу фінансових інвестицій досліджують багато вітчизняних авторів: Губський Б. В., Пересада А. А., Реверчук С. К. Але на сьогоднішній день залишається багато невідповідностей як у термінах і визначеннях, так і у методиці інвестиційного аналізу фінансових інвестицій. Розв'язанню зазначених проблем присвячена робота Т. В. Майорової «Інвестиційна діяльність».

Дане дослідження присвячене проблемам розвитку інвестиційного аналізу в умовах ринкової економіки. Поставлено завдання дослідити та розкрити особливості форм і методів інвестиційного аналізу, а саме: типи моделей аналізу та зміст інвестиційного аналізу.

В цілому інвестиційний аналіз визначається як багатостороння діяльність, що включає в себе пошук нових, прибуткових інвестиційних пропозицій, можливе прогнозування наслідків прийняття до реалізації інвестиційних пропозицій, здійснення економічного аналізу для визначення потенційних можливостей отримання прибутку для кожної інвестиційної пропозиції. Інвестиційний аналіз проводиться за допомогою різного типу моделей, які дозволяють структурувати та ідентифікувати взаємозв'язки між основними показниками. Можна виділити три основні типи моделей: описативні, предикативні та нормативні.

Описативні моделі відомі також як моделі описуючого характеру і є основними для оцінки фінансового стану підприємств. До них відносяться: побудова системи звітних балансів, надання фінансової звітності в різних аналітичних розрізах, вертикальний і горизонтальний аналіз звітності, система аналітичних коефіцієнтів, аналітичні записки до звітності. Предикативні моделі — це моделі прогностичного характеру, які використовуються для прогнозування доходів підприємства і його майбутнього фінансового стану. Найрозповсюдженішими з них є: розрахунок точки критичного обсягу продаж, побудова прогностичних фінансових звітів, моделі динамічного та ситуаційного аналізу.

Пов'язаний з методологією та інструментарієм фінансового і економічного аналізу, інвестиційний аналіз базується на аналогічних принципах системності, об'єктивності, регулярності. У цілому співпадають і загальні форми фінансового та інвестиційного аналізу (внутрішній, зовнішній, експрес-аналіз і поглиблений аналіз тощо). Одночасно формується специфічна система його суб'єктів, об'єктів, методів інформаційного, кадрового, технічного і методичного забезпечення. Суб'єктами інвестиційного аналізу є індивідуальні та інституційні інвестори.

Центральне місце в інвестиційному аналізі займає аналіз фондового ринку. У світовій теорії і практиці розроблено кілька напрямків аналізу фондового ринку, найбільш представницькими з яких є школи фундаментального і технічного аналізу. Приблизно школи фундаментального аналізу проводять глибоке дослідження факторів, які впливають на ціни і обсяги торгівлі цінними

паперами, базуючись на доскональному вивченні бухгалтерських балансів, фінансових документів, звітів про прибутки, інших матеріалів емітентів. Фундаментальний аналіз базується на класичних методах аналізу балансу, доходів і витрат за поточний і минулі роки, аналізі ключових коефіцієнтів щодо рішень інвестора. Оцінка основних показників господарської діяльності та фінансового стану емітента проводиться по різному, залежно від того, якою є емісія акцій. Якщо емісія проводиться вперше, то оцінюється інвестиційна привабливість підприємства за допомогою системи показників рентабельності, фінансової стійкості, платоспроможності та інших. Якщо емісія акцій проводиться додаткова, то оцінювання можна доповнити іншими показниками, серед яких основні:

— рівень віддачі акціонерного капіталу, як відношення суми чистого прибутку на середню вартість акціонерного капіталу;

— балансова («книжкова») вартість однієї акції, що показує розмір акціонерного капіталу і резервного фонду на одну акцію;

— коефіцієнт забезпеченості привілейованих акцій чистими активами, що розраховується як відношення суми чистих активів акціонерного товариства на кількість привілейованих акцій;

— коефіцієнт дивідендних виплат, який показує частку чистого прибутку, виплачену у вигляді дивідендів.

На сьогодні інвестиційна діяльність тісно пов'язана з використанням так званої «портфельної теорії»: більшість інвесторів вибирають для інвестиційної діяльності більш ніж один об'єкт інвестування, тобто, формують певну їх сукупність. Суть формування портфеля полягає у визначенні груп активів, які незалежно реагуватимуть на зміни ситуації на ринку цінних паперів. Тобто при цьому дотримуються принципу не намагатися точно визначити ситуацію на ринках.

Таким чином, для вирішення проблем розвитку інвестиційного аналізу необхідно:

— розвивати аналіз фондового ринку;

— поширювати застосування методів і прийомів технічного аналізу, який поряд з фундаментальним аналізом є необхідною умовою функціонування фондового ринку, так як саме він забезпечує безпосередніх масових учасників фондових операцій необхідною і доступною для розуміння інформацією;

— ефективніше використовувати аналіз портфеля фінансових інвестицій.

Література

1. Про інвестиційну діяльність: Закон України від 18.03.1991 р. // Цінні папери в Україні // — К.: УФБ, 1993.—С. 292—303.
2. Закон України «Про внесення змін в Закон України «Про оподаткування прибутку підприємств» від 24.12.2002 р. № 349- IV.
3. Про режим іноземного інвестування: Закон України від 19.03.19996 р. // Відомості Верховної ради. — 1996.— № 19.

Б. М. Замкевич, к.т.н., доцент,
Білоцерківський національний аграрний університет,
e-mail: bogdan_zam@list.ru

СТІЙКІСТЬ ЯК КРИТЕРІЙ КРИЗОВОГО СТАНУ ПІДПРИЄМСТВА

Замкевич Богдан
Стойкость как критерий
кризисного состояния
предприятия

Zamkevych Bogdan
Firmness as criterion of the crisis
state of enterprise

Сучасні нестабільні умови функціонування і незадовільний рівень прогнозування динаміки розвитку підприємств, банків тощо призводить до розбалансування економічного стану загалом соціально-економічних систем. Стан більшості суб'єктів господарювання в Україні фахівці визнають як кризовий, що зумовлює необхідність використання спеціального апарату управління, такого, як антикризове управління.

На етапі здійснення економічних реформ, переходу до інноваційного типу економіки приділяється особлива увага стійкості функціонування підприємств. Визначення критерію стійкості економічного функціонування підприємства як економічної системи є першочерговим завданням.

Стабільність є важливою передумовою успішного ведення господарської діяльності, формує імідж господарюючого суб'єкта і його конкурентоспроможність. Будь-яка соціально-економічна система досягає успіху в своїй діяльності, якщо вона знаходиться в стані прогресивного розвитку, або в «технократичному» розумінні — в стані зростання (підвищення економічної стійкості). Термін «розвиток» при цьому розглядається як властивість категорії «рух».

Одним із інструментів системи прогнозування кризового стану системи (банкрутства підприємств) є визначення показника до емпірично побудованої шкали граничних значень досліджуваного показника. Наприклад, в основі досліджень американського